

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2448,**13. detsember 2022,****millega kehtestatakse tegevussuunised tõendite kohta, mis näitavad vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29 sätestatud metsa biomassi säästlikkuse kriteeriumidele****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 29 lõiget 8,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis (EL) 2018/2001 on sätestatud uued energiatootmiseks kasutatava metsa biomassi säästlikkuse kriteeriumid, et seda energiat saaks arvesse võtta Euroopa eesmärkide ja riiklike panuste saavutamisel ning artiklites 23 ja 25 sätestatud taastuvenergia kasutamise kohustuste täitmisel ning et see vastaks avaliku sektori vahenditest toetuse saamise tingimustele. Lisaks peavad direktiivi (EL) 2018/2001 kohaselt liikmesriigid taastuvate energiaallikate toetuskavade väljatöötamisel võtma arvesse olemasolevat kestlikku biomassivaru, ringmajanduse põhimõtteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ ⁽²⁾ kehtestatud jäätmehierarhia põhimõtteid, et vältida asjatuid moonutusi tooraineturul.
- (2) Seda arvesse võttes tuleb energiatootmiseks kasutatavat metsa biomassi pidada kestlikuks, kui see vastab säästlikkuse kriteeriumidele, mis on sätestatud direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõigetes 6 ja 7, milles käsitletakse vastavalt metsa ülestöötamist ning maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest (edaspidi „LULUCF“) tulenevat heidet.
- (3) Selleks et tagada kooskõla direktiivi (EL) 2018/2001 eesmärkide ja liidu keskkonnaalaste õigusaktide vahel ning uute metsa biomassi säästlikkuse kriteeriumide usaldusväärne ja ühtlustatud rakendamine liikmesriikide ja ettevõtjate poolt, peab komisjon direktiivi (EL) 2018/2001 kohaselt võtma vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse tegevussuunised tõendite kohta, mis näitavad vastavust kõnealustele kriteeriumidele.
- (4) Selleks et minimeerida sellise metsa biomassi kasutamise riski, mis ei vasta säästliku ülestöötamise kriteeriumidele, peaksid ettevõtjad tegema riskipõhise hindamise, tuginedes biomassi päritoluriigis kehtivatele metsa säästvat majandamist käsitlevatele õigusnormidele, sealhulgas seire- ja nõuete täitmise tagamise süsteemidele. Seepärast tuleks ülestöötatud metsa biomassi suhtes kohaldada riiklikke ja piirkondlikke õigusakte ja eeskirju, mis vastavad direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 6 punktis a sätestatud ülestöötamiskriteeriumidele. Ettevõtjad peaksid hindama ka seda, kas on olemas seire- ja nõuete täitmise tagamise süsteemid ning kontrollima, kas ei ole tõendeid märkimisväärsete puuduste kohta asjakohaste riiklike või piirkondlike õigusaktide täitmise tagamisel. Selleks peaksid ettevõtjad kasutama Euroopa Komisjoni, ⁽³⁾ valitsustevaheliste organisatsioonide või riiklike asutuste koostatud õiguslikke hinnanguid ja aruandeid, mis sisaldavad valitsusväliste organisatsioonide ja metsaekspertide ühenduste esitatud teavet. Riskipõhisel hindamisel tuleks arvesse võtta ka kõiki komisjoni algatatud asjakohaseid käimasolevaid rikkumismenetlusi, mis sisalduvad komisjoni avalikult kättesaadavas rikkumiste andmebaasis, ning käsitada Euroopa Liidu Kohtu asjakohaseid otsuseid tõendina sellistest puudustest nõuete täitmise tagamisel.

⁽¹⁾ ELT L 328, 21.12.2018, lk 82.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

⁽³⁾ Näiteks projekt „REDIIBIO. Technical Assistance for the preparation of the guidance for the implementation of the new bioenergy sustainability criteria set out in the revised Renewable Energy Directive, 2021“ (REDIIBIO. Tehniline abi läbivaadatud taastuvenergia direktiivis sätestatud uute bioenergia säästlikkuse kriteeriumide rakendamise suuniste ettevalmistamiseks, 2021)

- (5) Kui puuduvad tõendid ühele või mitmele direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 6 punktis a sätestatud ülestötamiskriteeriumile vastavuse kohta riiklikul tasandil, tuleks metsa biomass lugeda suure riskiga biomassiks. Sellisel juhul peaksid ettevõtjad esitama üksikasjalikumad tõendid selle kohta, et direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 6 punktis b sätestatud ülestötamiskriteeriumid on täidetud hankimisala tasandi juhtimissüsteemide kaudu. Sellega seoses on vaja üksikasjalikumalt kindlaks määrata säästlikkust näitavad tõendid, mille ettevõtjad peaksid esitama metsa hankimisala tasandil juhtimissüsteemide kaudu, võrreldes riikliku ja piirkondliku vastavushindamise raames nõutavaga. Sellega tagatakse tegelik vastavus ülestötamiskriteeriumidele, eelkõige metsa uuendamise, kaitsealade kaitse, pinnase kvaliteedile ja bioloogilisele mitmekesisusele avalduva mõju minimeerimise ning metsa pikaajalise tootmisvõimsuse säilitamise või suurendamisega seotud kriteeriumidele.
- (6) Selleks et tagada metsa biomassi ülestötamisega seotud biogeense heite ja sidumise nõuetekohane arvestamine, on vaja, et metsa biomass vastaks riikliku tasandi LULUCFi kriteeriumidele. Eelkõige peaks riik või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon, kust biomass on hangitud, olema Pariisi kokkuleppe osaline. Lisaks peaks asjaomane riik või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon olema teatanud Pariisi kokkuleppe raames oma riiklikult kindlaks määratud panuse, mis hõlmab maakasutusest, põllumajandusest ja metsandusest tulenevat heidet ja sidumist ning millega tagatakse, et biomassi ülestötamisega seotud süsinikuvaru muutusi võetakse arvesse riigi või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni kohustusel vähendada või piirata kasvuhoonegaaside heitkoguseid riiklikult kindlaks määratud panuse võrra. Teise võimalusena peaks ta olema kehtestanud riiklikud või piirkondlikud õigusnormid, mida kohaldatakse ülestötamispiirkonnas ning mille eesmärk on kaitsta ja suurendada süsinikuvaru ja süsiniku sidujaid. Lisaks tuleks esitada tõendid selle kohta, et LULUCFi sektori teatatud heitkogused ei ületa seotud koguseid ning et asjakohase võrdlusperioodi jooksul metsa süsiniku sidujaid säilitatakse või tugevdatakse.
- (7) Kui direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 7 punktis a sätestatud LULUCFi kriteeriumidele vastavust ei ole võimalik tõendada, peavad ettevõtjad esitama täiendavaid tõendeid selle kohta, et metsa hankimisala tasandil on kasutusel juhtimissüsteemid, millega tagatakse metsa süsinikuvaru ja süsiniku sidujate taseme pikaajaline säilimine või suurendamine. Sellised süsteemid peaksid hõlmama vähemalt teavet, mis on saadud tulevikku suunatud planeerimise ning metsa süsinikuvarude ja sidujate arengu korrapärase seire tulemusena metsa hankimisala tasandil.
- (8) Selleks et tagada uute metsa biomassi säästlikkuse kriteeriumide usaldusväärne kontroll, peaks ettevõtjate esitatav teave olema läbipaistev, täpne, usaldusväärne ja pettuste eest kaitstud ning ettevõtjatel peaks olema võimalik tugineda usaldusväärsetele sertifitseerimiseeskirjadele. Nendes eeskirjades tuleks arvesse võtta komisjoni poolt kooskõlas direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 30 lõikega 4 tunnustatud vabatahtlike riiklike või rahvusvaheliste sertifitseerimiskavade rolli.
- (9) Halduskoormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid hõlbustama ettevõtjate tööd, tehes planeerimise ja seire eesmärgil kättesaadavaks andmed, sealhulgas ruumiandmed ja inventuurid.
- (10) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste jätkusuutlikkuse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse tegevussuunised, mida liikmesriigid peavad järgima, et tagada direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõigetes 6 ja 7 sätestatud biokütuste, vedelate biokütuste ja metsa biomassist toodetud biomasskütuste tootmise suhtes kohaldatavate riskipõhiste säästlikkuskriteeriumide usaldusväärne ja ühtlustatud rakendamine.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- „riikliku või piirkondliku tasandi ülestöötamiskriteeriumid“ – direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 6 punktis a sätestatud kriteeriumid;
- „hankimisala tasandi ülestöötamiskriteeriumid“ – direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 6 punktis b sätestatud kriteeriumid;
- „ülestöötamise riik“ – riik või territoorium, kus metsa biomassi tooraine üles töötati;
- „istutatud mets“ – mets, mis koosneb eelkõige istutatud ja/või tahtlikult külvatud puudest, mis küpsusvanuses eeldatavasti moodustavad rohkem kui 50 % kasvava metsa mahust; siia kuulub algselt istutatud või külvatud puudest tekkinud madalmets;
- „istandik“ – intensiivselt majandatav istutatud mets, mis istutamise ajal ja puistu küpsusvanuses vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele: seal on üks või kaks liiki ning ühevanused korrapäraselt paiknevad puud; siia kuuluvad lühikese raieringiga istandikud puidu, kiu ja energia saamiseks, kuid siia ei kuulu kaitse eesmärgil või ökosüsteemi taastamiseks istutatud mets ega istutatud või külvatud mets, mis puistu küpsusvanuses sarnaneb looduslikult uueneva metsaga;
- „kännud ja juured“ – puu kogu mahu osad, mis ei hõlma kännust ülespoole jääva puitbiomassi mahtu, võttes kännu kõrguseks sellise kõrguse, millelt puu asjaomase riigi või piirkonna tavalise raietava kohaselt langetatakse;
- „lagupuit“ – kogu varises mittesisalduv surnud puitbiomass, kas seisev või lamapuit või pinnases olev puit, sealhulgas maapinnal lasuv puit, jäme risu, surnud juured ja kännud, mille läbimõõt on vähemalt 10 cm või mis tahes muu asjaomases riigis kasutatav läbimõõt;
- „pikaajaline tootmisvõime“ – metsa tervis ja võime pakkuda pika aja jooksul ja vajaduse korral mitme järjestikuse raieringi kestel pidevalt ja kestlikult hüvesid, nagu erineva kvaliteediga puit, ning mittepuittooteid ja teenuseid, sealhulgas õhu ja vee puhastamine, looduslike elupaikade säilitamine, puhkevõimalused või kultuurikapital;
- „juhtimissüsteem“ – teave, mida kogutakse metsala kohta hankimisala tasandil, sealhulgas teksti, kaartide, tabelite ja graafikute kujul, ning metsaressursside majandamise või arendamise eesmärkide saavutamiseks kavandatavad ja rakendatavad strateegiad ja juhtimismeetmed;
- „looduslikud häiringud“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841 (*) artikli 3 punktis 9 määratletud tähenduses;
- „aastane netojuurdekasv“ – olemas olnud eluspuude varu mahu aastane keskmine kasv, millest on lahutatud kõnealuse varu keskmine looduslik suremus;
- „riikliku tasandi LULUCFi kriteeriumid“ – direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 7 punktis a sätestatud kriteeriumid;
- „hankimisala tasandi LULUCFi kriteeriumid“ – direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõike 7 punktis b sätestatud kriteeriumid;
- „süsinikuvaru“ – määruse (EL) 2018/841 artikli 3 punktis 4 määratletud tähenduses;
- „süsiniku siduja“ – määruse (EL) 2018/841 artikli 3 punktis 1 („süsiniku neeldaja“) määratletud tähenduses;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

- „esimene kogumispunkt“ – komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/996 ⁽⁵⁾ artikli 2 punktis 12 määratletud tähenduses;
- „esimese poole audit“ – esimesele kogumispunktile tarniva ettevõtja deklaratsioon;
- „teise poole audit“ – tarnija auditeerimine esimest kogumispunkti haldava ettevõtja poolt;
- „kolmanda poole audit“ – ettevõtja auditeerimine, mida teeb auditeeritavast organisatsioonist sõltumatu kolmas isik;
- „ettevõtja“ – rakendusmääruse (EL) 2022/996 artikli 2 punktis 11 määratletud tähenduses.

Artikkel 3

Riikliku või piirkondliku tasandi ülestöötamiskriteeriumidele vastavuse hindamine

1. Liikmesriigid nõuavad ettevõtjatelt sellise auditeeritud teabe esitamist, mis tõendab vastavust riikliku või piirkondliku tasandi ülestöötamiskriteeriumidele. Selleks teevad ettevõtjad riskipõhise hindamise, mis annab täpseid, ajakohaseid ja kontrollitavaid tõendeid kõigi järgmiste elementide kohta:

- a) ülestöötamise riik ja vajaduse korral riigi piirkond, kus metsa biomass üles töötati ning
- b) ülestöötamise piirkonna suhtes kohaldatavate riiklike või piirkondlike õigusaktidega tagatakse, et
 - i) ülestöötamine on seaduslik; selleks tuleb tõendada metsa ülestöötamise toimingute vastavust ülestöötamise riigis kohaldatavatele õigusaktidele, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 995/2010 ⁽⁶⁾ artikli 2 punktis h;
 - ii) metsa uuendatakse, tõendades, et kohaldatavate õigusaktidega nõutakse looduslikku või kunstlikku uuendamist või nende mõlema kombinatsiooni eesmärgiga luua samal alal uus mets asjakohase ajavahemiku jooksul vastavalt asjaomastele siseriiklikele õigusaktidele;
 - iii) rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maaalad, sealhulgas märgalad ja turbaalad, on tõhusalt kaitstud;
 - iv) metsa ülestöötamine toimub viisil, millega minimeeritakse negatiivne mõju mulla kvaliteedile ja bioloogilisele mitmekesisusele, tõendades, et kohaldatavate õigusaktidega või asjakohaste metsamajandamiseeskirjadega:
 - 1) nõutakse, et põlismetsi ja lõike 1 punkti b alapunkti iii kohased kaitsealad ei muudeta metsaistandusteks ega asendada nendega, ning asjaomane nõue võib hõlmata asjaolu, kuid ei tohiks piirduda sellega, et uuendatud metsaala tagab kohalikul tasandil sobiva ja piisava hulga taimi ja puuliike;
 - 2) nähakse ette mulla ning liikide ja elupaikade, sealhulgas rahvusvahelise või siseriikliku õigusega kaitstud liikide ja elupaikade kaitse. Ettevõtjate töö hõlbustamiseks saavad liikmesriigid esitada andmeid kohaspetsiifiliste keskkonnamelementide kohta; ning
 - 3) minimeeritakse vajaduse korral kändude, juurte ja lagupuidu eemaldamist;

⁽⁵⁾ Komisjoni 14. juuni 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/996 (säätlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumide ning maakasutuse kaudse muutuse väikese riski kriteeriumide kontrollimise eeskirjade kohta (ELT L 168, 27.6.2022, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELT L 295, 12.11.2010, lk 23).

- v) metsa pikaajaline tootmisvõimsus säilitatakse või seda suurendatakse, tõendades, et riigi või piirkondlikul tasandil kohaldatavate õigusaktidega tagatakse, et metsaraie ei ületa netojuurdekasvu asjakohase ajavahemiku jooksul vastavalt asjaomastele siseriiklikele õigusaktidele, välja arvatud juhul, kui see on ajutiselt põhjendatud dokumenteeritud metsakahjuripuhangute, tormide või muude looduslike häiringute tõttu. Selle tõendamiseks võib:
- 1) kasutada riiklike metsainventuuride aruandeid,
 - 2) esitada artikli 5 punktis ii osutatud tõendid või
 - 3) sarnased inventuuriaruanded piirkondlikul tasandil;
- c) punktis b osutatud riiklike ja piirkondlike õigusaktide rakendamise ja nõuete täitmise jälgimise tagamise süsteemide olemasolu, sealhulgas teave järgmiste elementide kohta: seire, rakendamise ja nõuete täitmise tagamise eest vastutavad asutused, mittetäitmise eest määratavad karistused, otsuste edasikaebamise süsteemid ja üldsuse juurdepääs teabele;
- d) ei esine märkimisväärseid puudusi punktis b osutatud riiklike või piirkondlike õigusaktide täitmise tagamisel.
2. Lõike 1 punktis d nõutavate tõendite puhul võtavad ettevõtjad arvesse kõiki valitsusasutuste või valitsustevaheliste organisatsioonide õiguslikke hinnanguid ja aruandeid, milles kirjeldatakse üksikasjalikult puudusi lõike 1 punktis b osutatud riiklike või piirkondlike õigusaktide täitmise tagamisel. Arvesse võetakse ka kõiki käimasolevaid asjaomaseid rikkumismenetlusi, mille Euroopa Komisjon on asjakohaste liidu õigusaktide alusel liikmesriigi vastu algatanud. Euroopa Kohtu otsust, mis kinnitab asjakohaste liidu õigusaktide, näiteks määruse (EL) nr 995/2010, rikkumist liikmesriigi poolt, käsitatakse tõendina sellistest puudustest nõuete täitmise tagamisel.
3. Selleks et vähendada ettevõtjate halduskoormust, võivad liikmesriigid luua avalikke andmebaase, mis sisaldavad ajakohastatud teavet käesolevas artiklis osutatud elementide kohta, ning hõlbustavad ettevõtjate juurdepääsu teabele, sh avalikele ruumandmetele ja inventuuridele. Liikmesriigid võivad pakkuda sel eesmärgil asjakohast koolitust.
4. Ettevõtjad võivad otsustada tõendada otse vastavust hankimisala tasandi ülestötamiskriteeriumidele kooskõlas artikliga 4.

Artikkel 4

Metsa hankimisala tasandi ülestötamiskriteeriumidele vastavuse hindamine

Kui tõendid ühele või mitmele riikliku või piirkondliku tasandi ülestötamiskriteeriumile vastavuse kohta ei ole kättesaadavad, nõuavad liikmesriigid ettevõtjalt auditeeritud teabe esitamist selle kohta, et need kriteeriumid on täidetud hankimisala tasandil kehtestatud ja rakendatud juhtimissüsteemide kaudu. Selleks esitavad ettevõtjad täpsed, ajakohased ja kontrollitavad tõendid kõigi järgmiste elementide kohta:

- a) selle hankimisala piirid, mille puhul tuleb kriteeriumidele vastavust tõendada ja kus kohaldatakse punktis b osutatud juhtimissüsteeme, muu hulgas geograafiliste koordinaatide või maatuukkide abil;
- b) hankimisala suhtes kohaldatavad juhtimissüsteemid, millega tagatakse, et:
 - i) ülestötamine on seaduslik; selleks tuleb tõendada metsa ülestötamise toimingute vastavust määruse (EL) nr 995/2010 artiklis 6 määratletud hoolduskohustuse süsteemile;

- ii) metsa uuendamine toimub selliselt, et säilib vähemalt ülestöötatud metsaalade kvaliteet ja kvantiteet, tõendades, et samale alale rajatakse uus mets maksimaalselt kümne aasta jooksul pärast ülestöötamist. Selle tõendamiseks võib kasutada metsamajandamiskavasid, tegevusprotokolle, keskkonnamõju hindamisi ning asjakohaste vastavusauditite ja kohapealsete kontrollide tulemusi;
- iii) metsa biomass ei pärine rahvusvahelise või siseriikliku õiguse alusel või asjakohase pädeva asutuse poolt looduskaitsealadeks määratud maa-aladelt, sealhulgas märgaladelt ja turbaaladelt, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et metsa biomassi ülestöötamine ei ole vastuolus määratud alade kaitse-eesmärkidega. Selle tõendamiseks võib kasutada rahvusvahelisi ja riiklikke andmebaase, ametlikke kaarte, metsamajandamiskavasid, tegevusprotokolle, ülestöötamisprotokolle, satelliitfotosid, keskkonnamõju hindamisi ja ametlikke raielube, mis sisaldavad tingimusi või piiranguid, millega tagatakse, et ei esine vastuolu asjakohaste looduskaitse-eesmärkidega, ning asjakohaste vastavusauditite ja kohapealsete kontrollide tulemusi;
- iv) metsa ülestöötamine toimub selliselt, et püütakse vähemalt vältida negatiivset mõju mulla kvaliteedile ja bioloogilisele mitmekesisusele. Selle tõendamiseks võib esitada tõendid selle kohta, et eelnevalt on kindlaks tehtud asjakohased riskid, mis on seotud metsa biomassi ülestöötamisega energia tootmiseks; ning et on rakendatud asjakohaseid leevendusmeetmeid, näiteks:
- 1) põlismetsi ja punkti b alapunkti iii kohaselt kaitstud alasid ei muudeta metsaistandusteks ega asendada nendega;
 - 2) kändude ja juurte koristamine on viidud miinimumini;
 - 3) tundlike muldadega metsi üles ei töötata;
 - 4) ülestöötamisel kasutatakse selliseid metsaraiesüsteeme, mille puhul mõju mulla kvaliteedile (sealhulgas mulla tihenemisele) on võimalikult väike;
 - 5) ülestöötamine toimub viisil, mis minimeerib mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja elupaikadele, sealhulgas rahvusvaheliste või siseriikliku õiguse alusel kaitstud taimedele ja loomadele;
 - 6) metsa jäetakse kohalikesse tingimustesse sobiv kogus ja valik lagupuitu; ning
 - 7) võimalikult vähe tehakse suurepinnalist lageraiet, välja arvatud juhul, kui see on ajutiselt põhjendatud dokumenteeritud metsakahjuripuhangute, tormide või muude looduslike häiringute tõttu.
- Nende leevendusmeetmete tõendamiseks võib kasutada rahvusvahelisi ja riiklikke andmebaase, ametlikke kaarte ja satelliitfotosid, metsamajandamiskavasid, tegevusprotokolle ja ülestöötamisprotokolle, asjakohaseid vastavusauditite ja kohapealsete kontrollide tulemusi;
- v) ülestöötamisega säilitatakse või parandatakse metsa pikaajalist tootmisvõimet. Selle tõendamiseks võib esitada tõendid, et keskmised aastased metsamaterjali kogused ei ületa asjaomasel hankimisalal keskmist aastast netojuurdekasvu kümne aasta jooksul enne ülestöötamist, välja arvatud juhul, kui teistsugused kogused on nõuetekohaselt põhjendatud metsa tulevase tootmisvõimsuse suurendamiseks või dokumenteeritud metsakahjuripuhangute, tormide või muude looduslike häiringute tõttu. Selle tõendamiseks või kasutada avalikke või erasektori metsainventuuri andmeid.

Artikkel 5

Riikliku tasandi LULUCFi kriteeriumidele vastavuse hindamine

Liikmesriigid nõuavad ettevõtjatel sellise auditeeritud teabe esitamist, mis kinnitab vastavust riikliku tasandi maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) kriteeriumidele. Selleks esitavad ettevõtjad täpsed, ajakohased ja kontrollitavad tõendid selle kohta, et riik või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon, kust metsa biomass pärit on, on Pariisi kokkuleppe osaline ja vastab ühele kahest järgmisest tingimusest:

- i) ta on esitanud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul vastu võetud 2015. aasta Pariisi kokkuleppe kohase riiklikult kindlaksmääratud panuse, mis vastab järgmistele nõuetele:
- a) riiklikult kindlaksmääratud panus hõlmab nii põllumajanduse, metsanduse kui ka maakasutuse sektorit kas koos ühe põllumajandus-, metsandus- ja muu maakasutuse sektorina (AFOLU) või eraldi põllumajandussektori ja LULUCFi sektorina;
 - b) riiklikult kindlaksmääratud panuses on selgitatud, kuidas selles on põllumajanduse, metsanduse ja maakasutuse sektorit arvesse võetud;
 - c) riiklikult kindlaksmääratud panuses võetakse põllumajanduse, metsanduse ja maakasutuse sektorist tulenevat heidet, sealhulgas metsa biomassi ülestöötamisega seotud heide, ja sidumist arvesse riigi üldise heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamisel, või
- ii) ta on kehtestanud riiklikud või piirkondlikud õigusaktid, mida kohaldatakse ülestöötamispiirkonnas metsa süsinikuvaru ja sidujate kaitsmiseks ja suurendamiseks. Lisaks tuleb esitada tõendid selle kohta, et LULUCFi sektori teatud heitkogused ei ületa sidumist; selleks võib esitada tõendid, et metsa biomassi ülestöötamisele eelnenud kümne aasta jooksul ei ole teatatud LULUCFi sektori heitkogused keskmiselt suuremad kui sidumine ning et metsa biomassi ülestöötamisele eelnenud kahe järjestikuse kümneaastase perioodi jooksul säilitatakse või suurendatakse süsinikuvaru ja süsiniku sidujaid.

Selleks et vähendada ettevõtjate halduskoormust, võivad liikmesriigid anda ettevõtjatele ajakohastatud teavet käesolevas artiklis osutatud elementide kohta.

Artikkel 6

Metsa hankimisala tasandi LULUCFi kriteeriumidele vastavuse hindamine

Kui tõendid riikliku tasandi LULUCFi kriteeriumidele vastavuse kohta ei ole kättesaadavad, nõuavad liikmesriigid ettevõtjatele sellise auditeeritud teabe esitamist, mis kinnitab selliste juhtimissüsteemide olemasolu ja rakendamist metsa hankimisala tasandil, millega tagatakse metsa süsinikuvaru ja sidujate taseme pikaajaline säilimine või suurenemine. Selleks esitavad ettevõtjad täpsed, ajakohased ja kontrollitavad tõendid järgmistele nõuete täitmise kohta:

- a) teha kindlaks selle hankimisala (sh puistud ja maa-alad) piirid, mille puhul tuleb kriteeriumidele vastavust tõendada, näiteks geograafiliste koordinaatide või maatükkide abil; ning teha kindlaks asjakohased metsa süsinikutalletajad, sealhulgas maapealne biomass, maa-alune biomass, varis, lagupuit ja mulla orgaaniline süsinik;
- b) arvutada metsa keskmine süsinikuvaru ja sidujate sidumine varasemal võrdlusperioodil, et kehtestada võrdlusalus hankimisala metsa süsinikuvaru ja sidujate säilitamise või suurenemise võrdlemiseks. Ettevõtjad kasutavad metsainventuuri andmete kasutamise hõlbustamiseks või looduslike häiringute või muude äärmuslike sündmuste mõju leevendamiseks võrdlusperioodi 2000–2009 või muud sama pikka perioodi, mis on võimalikult lähedal perioodile 2000–2009. Ettevõtjad põhjendavad nõuetekohaselt oma võrdlusperioodi valikut. Ettevõtja arvutab eraldi võrdlusväärtused kõigi asjakohaste süsinikutalletajate jaoks, mis punkti a kohaselt kindlaks tehti;
- c) kirjeldada eeldatavate metsamajandamistavade stsenaariumi hankimisalal prognoositud pikema perioodi jooksul, mis hõlmab vähemalt 30 aastat pärast ülestöötamist, mille tulemusel biomass hangiti. Kõnealuse stsenaariumi koostamisel võetakse aluseks hankimisala metsamajandamistavad, mis dokumenteeriti varasema võrdlusperioodi kohta, või olemasolevad metsamajandamiskavad või muud kontrollitavad tõendid;
- d) teha hinnang hankimisala süsinikuvaru ja sidujate keskmise suuruse kohta prognoositava pikema perioodi jooksul, mis sõltuvalt metsa kasvukiirusest hõlmab vähemalt 30 aastat pärast metsa biomassi ülestöötamist. Selleks et tagada võrreldavus varasema võrdlusperioodiga, kasutatakse nendes hinnangutes samu süsinikutalletajaid, andmeid ja meetodeid, millele on osutatud punktides a ja b. Kui ettevõtjad ei suuda kvantifitseerida üht või mitut punkti a kohaselt kindlaks tehtud talletajat, esitavad nad nõuetekohase põhjenduse;

- e) võrrelda asjaomase metsa hankimisala süsinikuvaru ja sidujate keskmist suurust prognoositud pikemal perioodil metsa süsinikuvaru ja sidujate suurusega varasemal võrdlusperioodil. Kui prognoositava pikema perioodi metsa süsinikuvaru ja sidujate keskmine suurus on sama suur või suurem kui varasema võrdlusperioodi metsa süsinikuvaru ja sidujate keskmine suurus, vastab metsa biomass hankimisala tasandi LULUCFi kriteeriumidele. Ettevõtjad võtavad kasutusele nõuetekohased süsinikuvaru ja sidujate tegeliku arengu seire ja kontrolli süsteemid, et tõendada vastavust käesolevas artiklis sätestatud nõuetele.

Artikkel 7

Auditeerimine ja kontroll

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et ettevõtjad:
 - a) esitavad usaldusväärset teavet, mis toetab nende säästlikkusalaseid väiteid ja mis tõendab, et artiklites 3–6 esitatud nõuded on nõuetekohaselt täidetud, ning teevad taotluse korral kättesaadavaks üksikasjalikud andmed, mida kasutati selle teabe koostamiseks. Kui ülestöötamis- ja LULUCFi kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks esitatakse muid tõendeid, peavad sellised tõendid olema usaldusväärse ja kontrollitavuse seisukohast kõrgel tasemel;
 - b) kasutavad direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 30 lõikes 1 osutatud massibilansisüsteemi;
 - c) tagavad esitatud teabe asjakohasele standardile vastava sõltumatu kolmanda poole auditeerimise, välja arvatud riikliku ja piirkondliku tasandi ülestöötamis- ja LULUCFi kriteeriumide puhul, millele vastavuseks võib metsa biomassi esimese kogumispunktini kasutada esimese või teise poole auditit;
 - d) tagavad piisava läbipaistvuse, võttes arvesse auditeerimismeetodi avaliku kontrollimise vajadust;
 - e) esitavad tõendid selle kohta, et asjakohaseid auditeid tehakse korrapäraselt, sealhulgas perioodiliste kohapealsete kontrollide kaudu, kui see on asjakohane.
2. Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et lõike 1 punktis c osutatud auditeerimise käigus hinnatakse proovivõtu tihedust ja meetodikat ning andmete stabiilsust, ühtlasi kontrollitakse, et ettevõtjate esitatud teave on täpne, usaldusväärne ja pettuste eest kaitsitud.
3. Ettevõtjad võivad kasutada komisjoni poolt kooskõlas direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 30 lõikega 4 tunnustatud riiklikke kavasisid või rahvusvahelisi vabatahtlikke kavasisid, et tõendada vastavust käesoleva määruse artiklites 3–6 sätestatud kriteeriumidele.
4. Rühmaauditeid võib teha tingimustel, mis on sätestatud rakendusmääruse (EL) 2022/996 artiklis 12, et aidata leevendada eelkõige väikeste ettevõtjate halduskoormust.

Artikkel 8

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. detsember 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN